

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34013
Nom	Introducció a la història de l'art
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1005 - Grau d'Història	Facultat de Geografia i Història	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1005 - Grau d'Història	4 -	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
MONTERO TORTAJADA, MARIA DE LA ENCARN	230 - Història de l'Art
MONTESINOS CASTAÑEDA, MARIA	230 - Història de l'Art
RUIZ GARNELO, ISABEL	230 - Història de l'Art

RESUM

L'assignatura té com objectiu introduir a l'alumne en la comprensió de la creativitat artística a partir del naixement de la Història de l'Art com disciplina acadèmica, la seua distinció conceptual i pràctica de l'arqueologia i l'estètica. Posa l'accent en l'objecte i temes d'estudi, així com en les institucions que configuren l'art i les seues activitats i porta a terme un recorregut pels conceptes bàsics de caràcter teòric i metodològic que l'historiador/-a de l'art ha de conèixer. Introdueix a la lectura descodificada del llenguatge artístic a través de l'anàlisi dels seus elements fonamentals d'expressió, incloent els mitjans de comunicació de masses i els nous suports digitals. Un aspecte molt important ho constitueix l'evolució de l'activitat artística i la posició social de l'artista, així com la seua relació amb el client i el mercat.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No es requereixen

COMPETÈNCIES

1005 - Grau d'Història

- Capacitat d'organització i planificació
- Capacitat d'abstracció, anàlisi i síntesi
- Valoració i respecte per la diversitat i la multiculturalitat
- Compromís amb el principi d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones
- Habilitats interpersonals
- Creativitat
- Aprenentatge autònom
- Consciència crítica de la relació entre els esdeveniments i processos actuals i el passat
- Coneixement crític de les diferents perspectives historiogràfiques en els diversos períodes i contextos
- Consciència i respecte pels punts de vista que es deriven d'altres antecedents culturals o nacionals
- Coneixement del marc diacrònic general del passat
- Capacitat de comunicar-se i argumentar en forma oral i escrita en la pròpia llengua, d'acord amb la terminologia i les tècniques usades en la professió
- Habilitat d'exposar de forma narrativa els resultats de la investigació d'acord amb els canons crítics de la disciplina

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Conèixer les característiques, funcions i línies bàsiques de la producció artística, la seua funció, el seu entorn cultural i la seua evolució, incardinant sempre l'obra d'art amb el context social, econòmic, polític i ideològic.

Conèixer i interpretar la teoria de l'art i el pensament estètic dins dels diferents contextos culturals, socials, econòmics, polítics i ideològics que han condicionat els discursos, l'estètica, la funció, les tècniques i els llenguatges formals de l'art.

Conèixer específicament les fonts, les tendències, els artistes i les obres més importants i representatius de cada un dels corrents artístics.

Conèixer els distints enfocaments metodològics de la Història de l'Art i capacitat per a aplicar-los en la realització de treballs específics bibliogràfics, estats de la qüestió, i/o anàlisi i interpretació de les fonts, documentals, literàries o dels *mass-media*.

Conèixer i determinar la necessitat d'informació, accedir a la informació de manera eficient i saber avaluar-la.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

0. Introducció a la Universitat i al Grau

Els estudis universitaris en l'Espai Europeu d'Educació Superior. La Universitat de València i la seua organització institucional. Els graus en Història i Història de l'Art en el context actual. Recerca, selecció i avaluació de la informació.

1. La definició d l'Art

La definició de l'Art. Els orígens de l'Art. Teories sobre l'Art. L'Art i les seues institucions. Fonaments teòrics i concepte de llenguatge artístic. La Història de l'Art com disciplina. La Història de l'Art com professió. La Història de l'Art com un fenomen globalitzat. Les tècniques d'investigació i el problema de les fonts. Eines instrumentals per a escriure sobre Art.

2. Les disciplines artístiques

Definició: Disciplines acadèmiques o canòniques.- Arquitectura. Escultura. Pintura. Disciplines artístiques no acadèmiques. Arts decoratives i industrials. Altres disciplines artístiques.

3. Invenció i convenció

Models, transmissió i interpretació. Els gèneres artístics. Classicisme, Classicismes, Neoclassicisme. Gòtic i neogòtics. La creativitat en les cultures no occidentals.

4. Art i percepció visual

L'ull com càmera. Creure és veure. Veure és conèixer: observació i coneixement en la cultura visual. Visió, representació i narració. Significat com ambigüitat. Els sistemes de representació: la perspectiva.

5. Forma i significat

Introducció. Les grans categories formals: línia, volum, modelatge, espai, moviment, llum, color, to. Composició. Proporcions i escales. Construcció i muntatge. Permanència i art efímer.

6. L'activitat artística

Evolució de la situació social de l'artista.- La formació de l'artista al llarg de la història.-L'empremta de la Revolució Industrial i l'educació de l'artista.- Diversos sistemes de producció artística: producció col·lectiva en tallers; producció individual en l'estudi; producció industrial en empreses.- Relació amb el client: encàrrec públic, privat i mercat artístic. La pràctica artística al marge del mercat.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Altres activitats	15,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	15,00	0
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	40,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	5,00	0
Resolució de casos pràctics	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT**A. Tres hores de classe presencial per setmana.**

Estes hores es distribuïran de la manera següent:

1) Classes teòriques impartides per els/les professors/-as (30 hores/curs)

Estes classes tindran una duració de 2 hores a la setmana, en les quals el professorat exposarà a l'alumne/ als aspectes essencials de la matèria, tractaran de sistematitzar els continguts i proporcionaran i facilitaran bibliografia per a la preparació de l'examen.

2) Classes pràctiques (15 hores/curs)

La realització d'exercicis pràctics tindrà lloc durant 1 hora a la setmana dins de les classes presencials establides.

L'objectiu és ajudar l'alumne/a en l'exercici de la lectura, l'anàlisi i la comprensió dels textos i treballs publicats que es faciliten en la bibliografia de referència.

B. Assistència a seminaris o activitats complementàries

Dins d'este apartat s'inclou l'assistència obligatòria de l'alumne/a a una activitat, organitzada pels docents de l'assignatura, com a visites fora de l'aula a museus, col·leccions i monuments o l'assistència a conferències i/o seminaris monogràfics. Perquè siga valorada l'activitat, s'haurà d'entregar una memòria sobre l'activitat realitzada. Les característiques i estructura de la memòria es comunicaran a l'alumne/a amb anterioritat a la realització de l'activitat.

C. Assistència a tutories no programades

L'alumne/a podrà assistir a les hores d'atenció que el professorat tinga establides a fi de realitzar consultes sobre qualsevol aspecte o dubte relacionat amb l'assignatura.

D. Assistència a tutories programades

L'alumne/a podrà assistir a tutories programades per part del professorat amb la finalitat d'ampliar aspectes teoricopràctics, en sessions programades fora de l'horari docent.

AVALUACIÓ

S'avaluarà:

1é El seguiment de la preparació de les classes teòriques i de les classes pràctiques. Este control tindrà lloc a través dels exercicis i comentaris de textos realitzats en les classes pràctiques, en les que s'avaluarà la participació de l'alumne/a en el debat establert, així com els exercicis escrits que han d'entregar-se als professors (treballs individuals). Per a l'avaluació final de les activitats pràctiques realitzades dins o fora de l'aula, es realitzarà un portafolio. Este apartat suposarà entre el 40 i el 10% de la nota final de l'assignatura.

2é L'assistència a seminaris o activitats complementàries, dels que caldrà presentar una memòria per a la seua avaluació final. Este apartat es complementarà amb el control de les lectures recomanades per a la preparació de les classes presencials. Este apartat suposarà entre el 30 i el 10% de la nota final de l'assignatura.

3r L'examen final, en el que es valoraran tant l'exposició dels coneixements teòrics adquirits com la seua aplicació pràctica. Este apartat suposarà entre el 60 i el 40% de la nota final de l'assignatura.

A l'inici del curs acadèmic, cada professor concretarà als seus alumnes el percentatge exacte que suposarà cada u dels apartats anteriors en l'avaluació de l'assignatura.

Per a la segona convocatòria, el professor o la professora tindran necessàriament en compte les qualificacions obtingudes durant el curs en les diverses tasques i activitats realitzades al marge de les proves escrites. No obstant això, les qualificacions de les proves de preparació de classes teòriques, controls de lectura, treballs pràctics i activitats complementàries només seran considerades en les dos primeres convocatòries. En el cas que no s'hagen realitzat les activitats durant el curs, no es computarà en la nota final de la segona convocatòria la part que correspon a elles en la qualificació final. En la segona convocatòria no s'admet cap tipus de treball ni es recupera el control de lectura, només es realitza l'examen.

Els problemes d'ortografia, sintaxi i/o expressió escrita puntuaran negativament en la qualificació de totes les proves escrites i la seua acumulació pot comportar el suspens de l'assignatura.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- ALCINA FRANCH, J., Arte y antropología, Madrid, Alianza, 1982.
- BELL, J., El espejo del mundo, Barcelona, Paidós, 2008.
- BELTING, H., Antropología de la imagen, Buenos Aires, Katz, 2007.
- BORRÁS GUALIS, G., y otros, Introducción General al Arte. Madrid, Istmo, 1988.
- DE LA PLAZA ESCUDERO, L. y otros, Diccionario visual de términos arquitectónicos. Madrid, Cátedra, 2008.
- ECO, U., La definición del arte. Lo que hoy llamamos arte ¿ha sido y será siempre arte?, Barcelona, Martínez Roca, 1985.
- FAERNA GARCÍA-BERMEJO, J.M., y GÓMEZ CEDILLO, A., Conceptos Fundamentales de Arte, Madrid, Alianza, 2000.
- FATÁS, G. y BORRÁS, G. M., Diccionario de términos de arte y elementos de arqueología, heráldica y numismática, Madrid, Alianza, 1999.

FREELAND, C., Pero ¿esto es arte? Una introducción a la teoría del arte, 2003.

FREIXA, M., CARBONELL, E., FURIÓ, V., VÉLEZ, P., VILA, F., YARZA, J., Introducción a la Historia del Arte. Fundamentos teóricos y lenguajes artísticos, Barcelona, Barcanova. Temas Universitarios. 1991.

FURIÓ, V., Sociología del arte, Madrid, Cátedra, 2002.

GOMBRICH, E. H., La historia del arte, Madrid, Destino, 1997.

RAMÍREZ, J. A., Medios de Masas e Historia del Arte, Madrid, Cátedra, 1976.

RAMÍREZ, J. A., Cómo escribir sobre arte y arquitectura. Barcelona, Del Serbal, 1996.

WITTKOWER, R., La escultura, procesos y principios, Madrid, Madrid, Alianza, 1987.

Complementàries

- ARNHEIM, R., Arte y percepción visual, Madrid, Alianza, 1979.

BAXANDALL, M., Modelos de intención. Sobre la explicación histórica de los cuadros, Madrid, Hermann Blume, 1989.

BENEVOLO, L., Introducción a la arquitectura. Madrid, Celeste, 1994.

BORRÁS GUALIS, G., Cómo y qué investigar en historia del arte, Barcelona, Ed. Del Serbal, 2001.

CARRILLO, J., Arte en la red, Madrid, Cátedra, 2004.

CASTELNUOVO, E., Arte, industria y revolución. Temas de historia social del arte. Madrid, Tecnos, 1988.

FREEDBERG, D., El poder de las imágenes, Madrid, Cátedra, 1992.

LAFUENTE FERRARI, E., La fundamentación y los problemas de la Historia del Arte, 2ª ed., Madrid, Instituto de España, 1985.

MELOT, M., Breve historia de la imagen. Madrid, Siruela, 2010.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

MODALITAT DE DOCÈNCIA SEMIPRESENCIAL

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment recollits a la guia docent

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Manteniment del pes de les diferents activitats que sumen les hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent original. Si ho permet l'aforament de les aules a partir de les normes sanitàries, les classes teòriques i pràctiques tindran una presencialitat del 100% (si no fora així, es reduiria la presencialitat). Les activitats complementàries (hora setmanal O, 15h. en total) es realitzaran de forma no presencial. La planificació de la docència s'especificarà a principi de curs.

En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible cap accés a les instal·lacions de la Universitat, la docència i activitats es desenvoluparan en la seua totalitat de forma no presencial. En eixe cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a l'estudiantat a través de l'Aula Virtual.

3. Metodologia docent

Classes presencials teòric-pràctiques que es podran complementar amb diferents tipus de materials i activitats en l'Aula Virtual. Les activitats complementàries no presencials podran ser síncrones (videoconferència) o asíncrones.

Les tutories es faran de forma no presencial (a través del correu corporatiu de la UV) o de forma presencial prèvia cita concertada amb el professor.

En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible cap accés a les instal·lacions de la Universitat, la docència i tutories es desenvoluparan en la seua totalitat de forma no presencial. En eixe cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a l'estudiantat a través de l'Aula Virtual.

4. Avaluació

Es mantenen els criteris d'avaluació fixats a la guia docent.

Si en les dates marcades per a l'examen final presencial al calendari oficial les instal·lacions de la Universitat estigueren tancades, l'examen presencial serà substituït per una prova a realitzar online.

5. Referències bibliogràfiques

Es manté la bibliografia recomanada a la Guia Docent. En el cas que la situació sanitària canvie i no siga possible l'accés a la bibliografia recomanada, aquesta es substituirà per materials accessibles online.